

Expertenfiche ASBEST

We are experts

Als onafhankelijk expert in veiligheid, milieu en asbest zetten wij bedrijven en organisaties op weg naar een duurzame toekomst.

Onze diensten

Arbeidsveiligheid

Van risicoanalyse, training en coaching tot het implementeren van een helder preventiebeleid, onze preventieadviseurs zoeken steeds naar werkbare oplossingen om je medewerkers te motiveren veilig te werken. Ook kan je tijdelijk of langdurig beroep op hen doen voor ondersteuning IDPBW.

Asbestlabo

Als erkend asbestlaboratorium en Tracimat deskundige helpen we particulieren en professionals met elke vraag over asbest. Ons ervaren team levert kwaliteit bij de eenvoudigste analyse tot het management van de sloop van industriële installaties en gebouwen.

Milieu

Of het nu gaat om nieuwe regelgeving, milieuzorgsystemen of vergunningen, ons advies is steeds to the point. Ook als externe milieucoördinator kan je ons inschakelen.

Opleidingen

Met expertise uit het veld, praktijkgerichte info en volledig op maat maken onze opleidingen het verschil.

Veiligheidscoördinatie

Zowel voor veiligheidscoördinatie, veiligheidstoezicht als safety management is jouw werf bij ons elke dag opnieuw in veilige handen.

Why us?

Bij Abesco nemen we geen genoegen met theorie. Veiligheid, milieu of asbest... wij willen onze klanten onafhankelijk, bruikbaar en correct advies op maat geven. Niet alleen advies trouwens, graag stropen wij ook de mouwen op bij het uitrollen van deze verbeteracties.

Sinds 2001 groeiden we uit tot een hecht team van meer dan 35 gedreven preventieadviseurs, veiligheids- en milieucoördinatoren. Stuk voor stuk voortrekkers die enthousiasme voor hun projecten combineren met een grondige vakkennis en een persoonlijke aanpak.

Met kantoren in Glabbeek en Sint-Niklaas zijn we over heel Vlaanderen een partner voor kleine en grote bedrijven. Hopelijk binnenkort ook voor jou?

Let us inspire you to become a safe and sustainable company.

Content

Over asbest	1
Asbestinventaris	2
Sloopopvolgingsplan	2
Asbestanalyse	3
Luchtmeting	3
Deskundige asbestbrand	4
Advies asbestsanering	5
Zorgsysteem erkend asbestverwijderaar	5
Opleidingen werken met asbest	6

Over asbest

Wat is asbest?

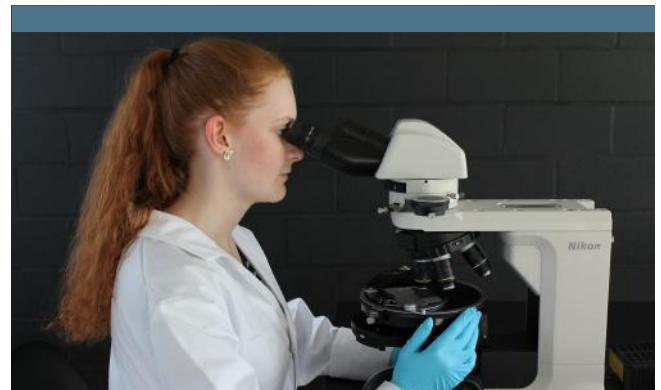
Asbest is een verzamelnaam van een specifieke soort minerale vezels die tot eind jaren 90 in talrijke materialen werden aangewend vanwege hun uitstekende eigenschappen. Zo is asbest omzeggens onverslijtbaar, sterk, bestand tegen agressieve chemicaliën, hittebestendig en onbrandbaar. Bovendien was asbest zeer goedkoop. Asbest is in meer dan 3.500 verschillende toepassingen aangewend waarvan talrijke bouw- en constructiematerialen zijn.

Bij sloop- en renovatiewerken van gebouwen en installaties kunnen werknemers bijgevolg blootgesteld worden aan asbest. Men kan ook blootgesteld worden aan asbest indien men verblijft in een gebouw met asbesttoepassingen in slechte staat.

Waarom is asbest zo gevaarlijk?

Asbestvezels hebben de eigenschap zich te splitsen in zeer kleine, voor het oog onzichtbare, vezeltjes die makkelijk ingeademd kunnen worden. Deze vezels komen terecht in de longen en zullen daar levenslang achterblijven. Na 30 tot 40 jaar kunnen deze asbestvezels diverse soorten kankers veroorzaken. De meest gekende longziekten ten gevolge van asbest zijn asbestose dat wordt oplopen na vrij grote blootstellingen en mesothelioom dat kan optreden na zelfs erg kleine of kortstondige blootstellingen.

Per jaar overlijden meer dan 300 mensen in België tengevolge van asbest. Niet al deze mensen kwamen professioneel in contact met asbest maar ook indirect via (binnen)milieuvervuiling of meesleep van bevulde kledij.

Hoe zit de wetgeving in elkaar?

De wetgeving m.b.t. asbest is in België versnipperd vanwege de structuur van ons land. De bescherming van werknemers is opgenomen in de Codex, een federale wetgeving. De bescherming van het milieu en de omgeving is een gewestelijke bevoegdheid.

De Codex in een notendop:

- verplichting tot het opstellen van een asbestinventaris
- verbodsbepalingen m.b.t. het gebruik van en het behandelen van asbest
- 3 soorten sloopwerken van asbest met specifieke beheersmaatregelen

De milieuwetgeving in Vlaanderen (Vlarem en Vlarema):

- verplichting tot het opstellen van een sloopopvolgingsplan
- aanvullende beheersmaatregelen bij sloop verwerde asbesttoepassingen
- beheer van asbestafval in functie van de aard
- afbouwbeleid asbest

Interessante links

U kan bijkomende informatie vinden op:

www.meta.fgov.be

www.fedris.be

www.ovam.be

Asbestinventaris

Inspectie van uw gebouw op aanwezigheid van asbest inclusief risicobeoordeling, meetstaat en advies tot sanering. Indien u de sloop of renovatie plant van een gebouw, dient u vooraf een destructieve asbestinventaris op te stellen waarbij aanvullend gezocht wordt naar verdoken asbesttoepassingen.

Waarom een asbestinventaris?

Om ongewenste blootstelling aan asbest te voorkomen, is elke werkgever verplicht een asbestinventaris op te maken van de gebouwen waarin hij werknemers heeft.

Bij de afbraak of renovatie moet deze asbestinventaris verder aangevuld worden om eventueel verdoken asbesthoudende materialen op te sporen.

Bij de aankoop van een woning of elk ander gebouw kan het nuttig zijn te weten of het asbest bevat. Asbestverwijdering is immers duur.

Welke soorten asbestinventaris zijn er?

Een *standaard* asbestinventaris heeft tot doel het risico op blootstelling aan asbest bij normaal gebruik en onderhoud van een gebouw in kaart te brengen. Dit type van inventaris omvat een risicoanalyse en richt zich dus vooral op de beheersing van het asbestrisico.

Een *destructieve* asbestinventaris heeft tot doel alle asbesthoudende toepassingen in een gebouw te identificeren en de juiste methode van verwijdering vast te leggen. Bij dit laatste type van asbestinventaris wordt er zichtbare schade aangebracht bij de staalname.

Hoe gebeurt een asbestinventaris?

Een asbestdeskundige voert met de grootste zorg een gebouwinspectie uit. Op basis van een doorgedreven materialenkennis en hun toepassingen bemonstert de deskundige asbestverdachte materialen.

De monsters worden zo genomen dat er geen asbestvezels vrijkomen. De parameters die het risico op blootstelling beïnvloeden, worden geëvalueerd. De stalen worden vervolgens in het asbestlabo microscopisch onderzocht. Een helder rapport wordt opgesteld.

Sloopopvolgingsplan

In Vlaanderen dient een sloopopvolgingsplan (SOP) opgesteld bij de sloop van grotere gebouwen en voor opbraak van verhardingen, wegen en kunstwerken. ABESCO beschikt over een 7-tal Tracimatdeskundigen die deze SOP kunnen opstellen.

Wat is een sloopopvolgingsplan?

Het sloopopvolgingsplan heeft tot doel de afvalstoffen te identificeren en te kwantificeren die vrijkomen bij een sloop of opbraak. Door voorafgaand aan de sloop een grondige studie uit te voeren omtrent de afvalstoffen kunnen deze gepast gescheiden worden bij de sloop en wordt vermeden dat herbruikbare materialen worden gecontamineerd met gevaarlijke afvalstoffen zoals asbest, teer, PCB, ...

Indien het sloopopvolgingsplan wordt opgemaakt door een Tracimat-deskundige en de sloop ook door de Tracimat-deskundige wordt opgevolgd, kan het vrijkomend puin bestempeld worden als laagmilieurisicopuin (LMRP) en voordeliger aangeleverd worden aan recyclagebedrijven.

Wanneer is een sloopopvolgingsplan verplicht?

Bij wet is in Vlaanderen een sloopopvolgingsplan verplicht bij de sloop van niet louter residentiële gebouwen groter dan 1.000 m³ en residentiële gebouwen groter dan 5.000 m³. Voor de sloop van kunstwerken zoals bruggen is ook een sloopopvolgingsplan verplicht. Ook voor de opbraak van wegenis en rioleringen vanaf 250 m³ en waarvoor een omgevingsvergunning is vereist, moet een sloopopvolgingsplan opgesteld worden.

Indien men het vrijkomend puin wenst af te zetten als LMRP zal het sloopopvolgingsplan moeten goedgekeurd worden door een sloopbeheerorganisatie (bijv. Tracimat).

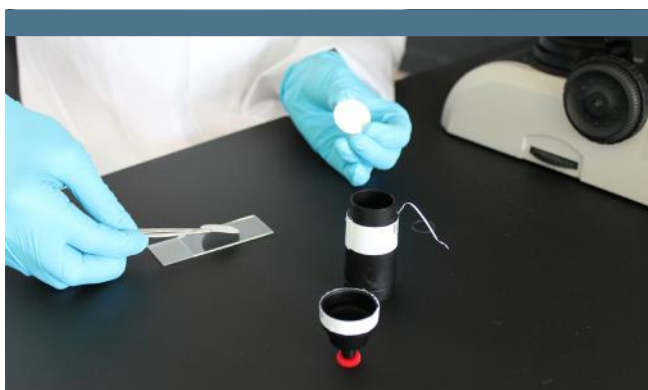
Hoe wordt het sloopopvolgingsplan gebruikt?

Het sloopopvolgingsplan wordt op basis van een grondige inspectie opgesteld door de Tracimat-deskundige.

Deze maakt het sloopopvolgingsplan over aan Tracimat voor goedkeuring. Het sloopopvolgingsplan moet ook toegevoegd worden aan de aanvraag voor een omgevingsvergunning.

Bij aanvang van de sloop meldt het sloopbedrijf dit aan Tracimat en kunnen verwerkingsattesten worden aangevraagd.

Na het verwijderen van de gevaarlijke afvalstoffen vraagt het sloopbedrijf een controlebezoek van de Tracimat-deskundige. Deze bevestigt al dan niet de goede uitvoering. Op basis van dit controleverslag kan de aannemer verwerkingstoelatingen verkrijgen voor LMRP. Op het eind van de sloop vraagt het sloopbedrijf het sloopattest aan. Dit is het ultieme bewijs van dat de sloop selectief gebeurde.

Asbestanalyse

Om uitsluitsel te krijgen of een materiaal asbest bevat, is een analyse door een erkend asbestlabo vereist. ABESCO is een erkend asbestlabo dat de analyse uitvoert m.b.v. polarisatiemicroscopie.

Wat is asbest?

Asbest is een verzamelnaam van diverse verzelachtige mineralen. Deze vezels hebben de eigenschap dat ze zeer fijn zijn en kunnen ingeademd worden tot in de longblaasjes. Ingeademde asbestvezels blijven in de longen achter en kunnen na 30 à 40 jaar diverse kankers veroorzaken.

Er werden vooral 3 soorten asbest aangewend in commerciële toepassingen. Het gaat om crocidoliet, amosiet en chrysotiel, respectievelijk blauwe, bruine en witte asbest genoemd. Crocidoliet en amosiet behoren tot de amfibolen. Ze zijn het meest gevaarlijke asbest omdat het volle, naaldvormige vezels zijn. Chrysotiel behoort tot de serpentijnen. Deze vezels zijn hol en dus soepeler.

Waar kan men asbest verwachten?

Asbest is een materiaal met diverse interessante eigenschappen. Zo is het onbrandbaar, hittebestendig, sterk, bestand tegen agressieve chemicaliën en een elektrische isolator. Het gebruik van asbest in producten is dan ook zeer uiteenlopend. Men spreekt van meer dan 3.000 toepassingen. Kortom, je kan asbest zowel terug vinden in woningen als in grote kantoor- en fabrieksgebouwen.

Hoe weet men dat asbest in een materiaal zit?

Enkel op basis van een microscopische analyse kan zekerheid verkregen worden of een materiaal asbest bevat. Asbestvrije materialen bevatten immers vaak ook vezels doch deze niet of alleszins minder gevaarlijk. Soms is het asbest zo fijn verdeeld dat het asbest zelfs met optische microscopisch moeilijk te vinden valt.

In uitzonderlijke gevallen kan dan geopteerd worden voor een veel duurdere analyse m.b.v. elektronenmicroscopie.

Luchtmeting

Om de blootstelling aan asbestvezels te beoordelen tijdens asbestwerken of bij het verblijf in gebouwen met asbest kunnen door ABESCO asbestvezel-concentratie metingen uitgevoerd worden als erkend asbestlabo.

Waarom asbestvezel metingen?

Asbest kan na inademing leiden tot diverse kankers. Om het risico op blootstelling te beoordelen bij het werken met asbest worden daarom luchtmetingen uitgevoerd. Daarnaast worden deze metingen ook in de omgeving van een asbestsanering uitgevoerd om de vrijzetting van asbestvezels naar de directe buurt te bewaken.

De blootstelling aan gevaarlijke stoffen zoals asbest zijn strikt gereguleerd. Er gelden maximale blootstellingsniveaus of grenswaarden. Voor asbest bedraagt deze grenswaarde voor beroepsmatig blootgestelden 0,1 vezel/cc. Voor werknemers die eenvoudige handelingen uitvoeren (bijv. verwijderen van asbesthoudende golfplaten) bedraagt de grenswaarde 0,01 vezel/cc. Deze grens van 0,01 vezel/cc geldt ook in de directe omgeving van asbestverwijderingen in hermetische zone of met couveusezak.

Wanneer zijn asbestvezel metingen verplicht?

Bij het uitvoeren van werkzaamheden met asbest zijn luchtmetingen verplicht. In geval van eenvoudige handelingen (verwijderen van hechtgebonden asbest) dienen ze om de uitvoeringsmethode te valideren en aan te tonen dat de vrijzetting van asbest kleiner blijft dan 0,01 vezel/cc.

In geval van verwijdering binnen een hermetische zone worden dagelijks metingen uitgevoerd in de propere zone van de sassen en aan de uitblaas van de extractoren. De resultaten moeten kleiner zijn dan 0,01 vezel/cc.

Ook bij de oplevering van de werf moet een eindcontrole (vrijgave) gebeuren om zeker te zijn dat het restrisico aanvaardbaar is. De resultaten van deze vrijgavemetingen moeten kleiner zijn dan 0,01 vezel/cc.

Welke soorten asbestvezelmetingen bestaan er?

In de Codex (wetgeving arbeidsveiligheid) wordt enkel gesproken van asbestvezelmetingen m.b.v. optische microscopie. Het voordeel van deze methode is dat ze goedkoop is en de resultaten snel beschikbaar zijn. Het nadeel is evenwel dat zeer kleine vezeltjes niet worden gezien. Daarom is deze methode vooral geschikt voor het opvolgen van saneringswerken.

Deskundige asbestbrand

Na een brand waarbij asbesthoudende materialen verspreid raakten in de omgeving, is de inzet van een asbestdeskundige verplicht. De ABESCO-deskundige schat het risico in en stelt een veiligheidsperimeter in. Vervolgens wordt een saneringsadvies gegeven en de opruiming opgevolgd.

Risico's na een asbestbrand?

Bij een brand van een gebouw waarin zich asbesthoudende materialen bevinden, verspreiden zich asbestvezels op grote schaal in de omgeving. Golfplaten hebben bijvoorbeeld de eigenschap door de hoge temperaturen kapot te springen waardoor asbestflinters via de rook terecht komen in de omgeving. Het betreft nagenoeg los asbest dat een reëel blootstellingsrisico vormt voor omwonenden en andere gebruikers van de omliggende terreinen.

Ook het gebouw zelf is zwaar gecontamineerd met asbest. De nodige voorzorgsmaatregelen moeten getroffen worden om het gebouw veilig te ontmantelen zodat de uitvoerders geen ontoelaatbare blootstelling aan asbest kennen. In praktijk zal het gebouw eerst moeten gedecontamineerd worden van het aanwezige asbest.

Wat is de rol van de asbestdeskundige?

Na een brand zal de asbestdeskundige een onderzoek uitvoeren naar de visuele aanwezigheid van asbestresten in en omheen het afgebrande gebouw. Op basis van zijn vaststellingen zal de asbestdeskundige een tijdelijke veiligheidsperimeter instellen. In nauw overleg met de bodemsaneringsdeskundige zal een saneringsmethodiek worden bepaald. De asbestdeskundige zal de sanering verder opvolgen en de nodige aanbevelingen formuleren. De asbestdeskundige zal tenslotte een afsluitend rapport opstellen op basis waarvan de veiligheidsperimeter kan opgeheven worden.

Welke technieken worden toegepast?

Bij het onderzoek na een asbestbrand worden diverse technieken toegepast afhankelijk van wat men wenst te weten:

- identificatie van restmaterialen: staalnames en identificatie van asbest
- handpicking: staalnames van flinters en identificatie van asbest
- kleefstalen: nemen van contactstalen en identificatie van asbest
- luchtmetingen: nemen van luchtstalen en asbestvezeltellingen

Het bemonsteren van de bodem om het al dan niet laten afgraven van de toplaag behoort tot de taken van de bodemsaneringsdeskundige.

Advies asbestsanering

ABESCO adviseert u omtrent de meest geschikte aanpak van noodzakelijke asbestsaneringswerken. Onze deskundigen kunnen optreden als louter adviseur of kunnen uw zorg van de asbestsanering en/of sloop integraal overnemen als projectcoördinator.

Waarom gespecialiseerd advies bij asbestsaneringen?

Het uitvoeren van asbestsaneringen is specialistenwerk. Talrijke opdrachtgevers worden geconfronteerd met oplopende kosten tijdens de sanering of lopen jaren na een sanering tegen onaangename situaties aan tengevolge van niet gedocumenteerde restrisico's. De oorzaken hiervan liggen vaak in een gebrekkige of onzorgvuldige voorbereiding van de sanering en een gebrek aan gespecialiseerde kennis ter zake.

Wat kan ABESCO voor u betekenen?

De ABESCO-deskundigen zijn echte experts die in volledige onafhankelijkheid de opdrachtgever bijstaan. Voor elke project wordt een maatoplossing uitgewerkt waarbij de doelstellingen van de klant centraal staan:

- advies omtrent de strategie van de asbestsanering
- beoordeling van de kwaliteit van de beschikbare informatie
- keuze van asbestvervangende materialen (bijv. brandwering)
- opmaak van bestekken voor de asbestverwijdering
- aanvraag van milieuvergunning indien vereist (Brussel/Wallonië)
- ondersteuning bij de selectie van de asbestverwijderaar
- opvolging van de asbestsanering
- validatie van de oplevering en documentatie van restrisico's
- coördinatie van alle wettelijke documenten

Zorgsysteem erkend asbestverwijderaar

Om erkend te worden als asbestverwijderaar, dient u te beschikken over een BELAC-gecertificeerd zorgsysteem. ABESCO-deskundigen begeleiden reeds meerdere bedrijven succesvol bij het implementeren van een zorgsysteem en het behalen van hun erkenning.

Waarom een erkenning als asbestverwijderaar?

Het verwijderen van niet hechtgebonden asbest of sterk verweerde asbesthoudende materialen vormt een groot risico voor de uitvoerders en de omgeving. Deze werken mogen daarom enkel uitgevoerd worden door erkende asbestverwijderaars. De verwijdering van deze toepassingen gebeurt in een omtenting die in onderdruk geplaatst wordt zodat er zich geen asbestvezels in de omgeving kunnen verspreiden. Het betreden en verlaten

van de omtenting gebeurt via een systeem van sassen met geïntegreerde douche.

Vereisten om erkend asbestverwijderaar te zijn?

Om een erkenning van FOD WASO te kunnen bekomen, moet de kandidaat *erkend asbestverwijderaar* aan talrijke vereisten voldoen. Deze zijn vastgelegd in de Codex, Boek VI, titel 4. In praktijk komt het er op neer dat de kandidaat beschikt over een kwaliteitszorgsysteem dat alle processen beschrijft die een conforme uitvoering van de asbestverwijdering garanderen. Dit kwaliteitszorgsysteem wordt eerst geaudit door een certificatie-instelling. Vervolgens wordt de kandidaat gescreend door een adviseur van de afdeling TWW. Op basis van hun adviezen wordt door FOD WASO een advies t.a.v. de Minister van Werk geformuleerd. De Minister betekent het advies. Na publicatie in het Staatsblad is men effectief erkend asbestverwijderaar.

Wat houdt de begeleiding van ABESCO in?

Onze deskundigen helpen de kandidaat erkend asbestverwijderaar het vereiste kwaliteitszorgsysteem op te zetten en te implementeren. Indien de kandidaat reeds beschikt over een ander zorgsysteem zoals VCA of ISO 14001, zal de impact beperkt zijn. In dat geval worden de diverse processen aangevuld met de specifieke vereisten voor asbestverwijderaars (BELAC-vragenlijst). Indien de kandidaat over geen zorgsysteem beschikt, wordt een concept van systeem voorgesteld. Dit betreft een sneuvelformat omdat de processen bij voorkeur zo nauw mogelijk aansluiten met de bestaande werking van de kandidaat. In nauw overleg met de kandidaat wordt het systeem opgezet en vervolgens geïmplementeerd. De implementatie gebeurt door het geven van trainingen en coaching. ABESCO begeleidt de kandidaat tijdens de diverse audits.

Opleidingen werken met asbest

Werknemers die betrokken zijn bij de sloop van asbesthoudende materialen dienen, afhankelijk van de aard van de werken, een opleiding te volgen van 8 of 32 uur. ABESCO is specialist in maatopleidingen m.b.t. asbest en is partner van diverse federaties.

Waarom asbestopleidingen?

Het onzorgvuldig omgaan met asbest houdt grote gezondheidsrisico's in die onomkeerbaar zijn. Een ondeskundige asbestverwijdering houdt niet enkel tijdens de uitvoering een risico in op verspreiding van asbestvezels, maar er blijft lange tijd nadien een asbestrisico bestaan. Gebruikers van het gebouw worden als gevolg hiervan jarenlang onbewust blootgesteld aan asbest.

De wetgever legt dan ook een reeks specifieke verplichtingen op aan uitvoerders van werken waarbij men in contact kan komen met asbest. Het verplicht informeren en/of opleiden van de uitvoerders van asbestwerken behoort hiertoe.

Indien men sporadisch in contact komt met asbest, zoals een algemeen onderhoudstechnieker van een school, volstaat een beperkte training.

Voor werknemers die betrokken zijn bij sloopwerken gelden specifieke opleidingsvereisten zowel wat betreft duur als inhoud.

Welke opleidingen zijn verplicht?

Uitvoerders van sloopwerken zijn verplicht een jaarlijkse opleiding te volgen. Voor personen die enkel eenvoudige handelingen uitvoeren (verwijderen van hechtgebonden toepassingen) geldt een jaarlijkse opleidingsplicht van 8 uur. De inhoud betreft vooral de risico's eigen aan asbest en de basis preventiemaatregelen. Personen die werkzaam zijn bij een erkend asbestverwijderaars dienen eerst een basisopleiding asbest te volgen van 32 uur bij een gecertificeerd opleidingsinstituut. Nadien is een jaarlijkse training te volgen van 8 uur. Er bestaat een opleiding voor de arbeiders en een opleiding voor de werfleiders.

De deelnemers van de opleidingen voor de erkende verwijderaars ontvangen een opleidingscertificaat van Constructiv.

Welke opleidingen biedt ABESCO aan?

ABESCO is gespecialiseerd in het aanbieden van maatopleidingen die bovendien beantwoorden aan de wettelijke verplichtingen. Voor diverse sectoren heeft ABESCO specifieke opleidingen eenvoudige handelingen uitgewerkt die zich onderscheiden door hun praktische aanpak. We beschikken over meerdere aanhangers die didactisch materiaal bevatten.

Wat betreft de opleidingen voor de erkende verwijderaars werkt ABESCO samen met diverse opleidingscentra o.a. Tecnobouw.

